

Karhusuonkallion maa-aineslupa, Destia Oy / vuoden 2016 luvan vähäinen muuttaminen ja korvaaminen vuoden 2021 luvalla

Ympäristölautakunta 10.05.2022 § 31

Esittelijä: Kaupunkikehitysjohtaja Esko Vuolukka
Valmistelija: Ympäristöpäällikkö Pirjo Siik

Karkkilan kaupungin ympäristölautakunta myönsi Destia Oy:lle (Y-tunnus: 2163026-3) maa-ainesluvan kallion louhintaan 4.2.2016 § 4 Karhusuon kallioalueelle. Lupa on voimassa 10 vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Päätös on tullut lainvoimaiseksi Helsingin hallinto-oikeuden 17.2.2017 antaman päätöksen valitusajan jälkeen eli maaliskuun loppupuolella 2017, joten lupa-aika päättyy maaliskuussa 2027. Päätöksen mukaan alueelta saa louhia enintään 135 000 k-m³ (kiintokuutiometriä) kiveä. Valtion maa-aineslupa-tietojärjestelmän (NOTTO) mukaan vuoden 2021 alkuun mennessä lupa-aikana on louhittu 78 169 k-m³ (jäljellä 56 831 k-m³). Vuonna 2022 ei ole ollut louhintaa.

Destia Oy:lle myönnettiin Karhusuon kallioalueelle uusi maa-aineslupa 6.5.2021 § 36, mutta yritys on valittanut lupapäätöksen aita koskevasta määräyksestä Vaasan hallinto-oikeuteen. Kallion louhintaa ei voida aloittaa alueella ennen kuin hallinto-oikeus ratkaisee alueen aitaamista koskevan asian. Hallinto-oikeuden käsittelyn arvioitu käsittelyaika on noin 3 vuotta.

Destia Oy on toimittanut ympäristölautakunnalle hakemuksen, jossa se pyytää lupaa poiketa vuonna 2016 myönnetystä maa-ainesluvasta lupahakemuksessa esitetyn lopputilannesuunnitelman osalta. Lisäksi yritys hakee lupaa noudattaa luvan muutosta koskevaa päätöstä ennen päätöksen lainvoimaisuutta (maa-aineslain 21 §). Voimassa olevan luvan lopputilannesuunnitelmassa on esitetty, että louhittavan alueen länsireunan kalliojyrkänteeseen jää lopputilanteessa porrastasanteet. Porrastasanteiden alueella on kalliokiviainesta noin 21 000 m³. Uuden vuonna 2021 myönnetyn luvan mukaan nämä porrastasanteet tullaan louhimaan pois ja louhinta etenee tältä alueelta länteen. Nykyinen louhinta on edennyt siten, että voimassa olevan luvan suunnitelmaan verrattuna kiviainesta tulee jäämään alueen etelä- ja pohjoisreunalle sekä alueen pohjalle, sillä nykyinen pohjan taso on hieman suunnitelmassa esitettyä korkeammalla

Hakemuksessaan Destia Oy esittää, että ympäristölautakunta myöntäisi luvan louhia länsireunan porrastasanteet, jota vastaava kiviainesmäärä tulee kuitenkin jäämään muualle louhinta-alueen reunoille sekä louhinta-alueen pohjalle. Muutoin louhinnassa noudatettaisiin nykyisin voimassa olevaa vuoden 2016 lupaa eikä myöskään luvan kokonaismäärää tulla ylittämään. Luvan 2016 lopputilannesuunnitelmaan haettavat muutokset on esitetty piirustuksissa 1 ja 2. Lisäksi liitteenä luvan 2016 lopputilannesuunnitelma.

Maa-aineslain (555/1981) 16 §:n 2. momentin mukaan lupaviranomainen voi luvan voimassaoloaikana antaa päätöksellään suostumuksen poiketa vähäisesti lupapäätöksessä hyväksytystä ottamissuunnitelmasta tai annetuista lupamääräyksistä. Suostumuksen edellytyksenä on, että poikkeaminen ja sen laatu, ottaen huomioon lupaharkintaa koskevat säännökset ja määräykset, ei merkitse luvan olennaista muuttamista eikä vaikuta asianosaisen asemaan tai luonnonolosuhteisiin.

Ehdotus:	Kaupunkikehitysjohtaja Esko Vuolukka Ympäristölautakunta päätti suostua Destia Oy:n pyyntöön poiketa 4.2.2016 § 4 myönnetyn maa-ainesluvan lopputilannesuunnitelmasta. Tätä luvan muutospäätöstä voidaan noudattaa muutoksen hausta huolimatta. Destia Oy:n asettama maa-ainesluvan vakuus on riittävä luvan vähäisestä muutoksesta huolimatta.
Käsittely:	Keskustelun kuluessa Harri Lindfors sekä Olli-Pekka Arvila esittivät asian palauttamista uudelleen valmisteluun. Marianne Boström kannatti Harri Lindforsin esitystä. Puheenjohtajan tiedustellessa lautakunnan kantaa asiaan, lautakunta oli yksimielinen sen palauttamisesta uudelleen valmisteluun.
Päätös:	Lautakunta päätti palauttaa asian uudelleen valmisteluun. Merkittiin että tämän pykälän jälkeen pidettiin tauko klo 18.27-18.34.
Täytäntöönpano:	Destia Oy Uudenmaan ELY-keskus/ ympäristö ja luonnonvarat

Ympäristölautakunta 15.06.2022 § 43

Esittelijä: Valmistelija:	Kaupunkikehitysjohtaja Esko Vuolukka Ympäristöpäällikkö Pirjo Siik
	Destia Oy on esittänyt ympäristölautakunnalle hakemuksen, joka koskee maa-aineslain (555/1981) 16 §:n 2. momentin mukaista suostumusta poiketa vähäisesti lupapäätöksessä hyväksytystä ottamissuunnitelmasta. Poikkeaminen koskisi luvan ottamissuunnitelman lopputilannetta eli ottamissuunnitelmasta poiketen luvanhaltijalle annettaisiin suostumus louhia länsireunan porrastasanteet. Poikkeaminen ei vaikuta louhittavaan kokonaismäärään, sillä porrastasanteisiin sisältyvä kiviainesmäärä tulee jäämään lupa-alueen reunoille ja pohjalle, joita ei ole nykyisellään louhittu suunnitelman mukaisesti. Muutoin louhinnassa noudatettaisiin nykyisin voimassa olevaa vuoden 2016 lupaa. Luvan 2016 lopputilannesuunnitelmaan haettavat muutokset on esitetty piirustuksissa 1 ja 2. Lisäksi liitteenä luvan 2016 lopputilannesuunnitelma. Ympäristölautakunta on myöntänyt alueelle uuden maa-ainesluvan 6.5.2021 § 36, jolla louhintaa tullaan jatkamaan ja vuoden 2016 lopputilannesuunnitelman mukaiset porrastasanteet tullaan joka tapauksessa louhimaan pois. Kokouksessaan 10.5.2022 ympäristölautakunta keskusteli hakemuksesta ja palautti asian uudelleen valmisteluun, koska lautakunta halusi tietää, miten Destia Oy huolehtii olemassa olevan, vuonna 2016 myönnetyn luvan mukaisen aidan kunnosta ja alueen turvallisuudesta sekä aikooko Destia Oy rakentaa uudessa vuoden 2021 luvassa määrätyn aidan. Ympäristölautakunta katsoi, että nykyinen aita on osittain niin huonokuntoinen, ettei se estä pääsyä luohinta-alueelle. Vastauksessaan Destia Oy toteaa mm., että nykyisen aidan kunto on erittäin hyvä ja kunto tarkistetaan 2-3 kertaa vuosittain. Nykyinen ja Destian lupasuunnitelmissaan esittämä aita on tarkoitettu suoja-aidaksi

ilmaisemaan vaaraa ja estämään tahattoman pääsyn jyrkanteelle. Vuonna 2021 myönnetyn luvan päätös ei ole lainvoimainen ja on aita-asian vuoksi ratkaistavana Vaasan hallinto-oikeudessa. Destia tulee rakentamaan uudelle lupa-alueelle lainvoimaisen lupapäätöksen mukaisen aidan. Lisäksi Destia huomauttaa, että nyt kyseessä oleva hakemus koskee maa-aineslupapäätöstä 04.02.2016 § 4. Tämän luvan mukainen aita on rakennettu ja hyväksytty jo aiemmin, eikä viranomaisella ei ole laillista perustetta vaatia sellaisia toimia, joita ei ole edellytetty missään lainvoimaisessa päätöksessä. Destia muistuttaa, että hakemuksen, joka koskeen suostumusta poiketa vähäisesti vuoden 2016 luvan ottamissuunnitelmasta, käsittelyn tulisi perustua oikeusharkintaan, joka ei nyt lisäkysymyksen sisällön valossa näyttäisi toteutuvan. Lopuksi todetaan, Destian hakemus onkin hyväksyttävä.

Maa-aineslain 16 §:n mukainen suostumus voidaan antaa, mikäli päätöksellä ei muuteta olennaisesti voimassa olevaa maa-aineslupaa eikä vaikuta asianosaisen asemaan tai luonnonolosuhteisiin. Suostumusta koskevassa päätöksessä ei ole kyse maa-aineslain mukaisesta lupapäätöksestä (MAL 6 §), joten päätöstä koskevassa muutoksenhaussa noudatetaan, mitä laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) on säädetty, eikä maa-aineslain valitusoikeutta koskevaa 20a §:ää sovelleta.

Liitteet

- Destia Oy:n hakemus: Maa-ainesluvan vähäinen muutos, Karhusuo
- Piirustus 1. Karhusuo lopputilannekartta 21.4.2022
- Piirustus 2. Karhusuo muutos lopputilannekarttaan 21.4.2022
- Lopputilannesuunnitelma Maa-aineslupa 2016
- Destian vastaus Yml:n kysymyksiin 17.5.2022

Ehdotus:

Kaupunkikehitysjohtaja Esko Vuolukka
Ympäristölautakunta päättää suostua Destia Oy:n pyyntöön poiketa 4.2.2016 § 4 myönnetyn maa-ainesluvan lopputilannesuunnitelmasta. Tätä päätöstä, joka koskee maa-aineslain 16 §:n mukaista suostumusta vähäiseen poikkeamiseen luvan ottamissuunnitelmasta, voidaan noudattaa muutoksen hausta huolimatta. Destia Oy:n asettama maa-ainesluvan vakuus on riittävä, eikä vähäinen poikkeaminen luvan ottamissuunnitelmasta edellytä vakuuden tarkistamista.

Poikkeaminen luvan ottamissuunnitelmassa esitetystä lopputilannesuunnitelmasta ei muuta lupaa olennaisesti eikä vaikuta asianosaisten asemaan tai luonnonolosuhteisiin. Hakemuksella on maanomistajan suostumus.

Käsittely:

Puheenjohtajan avattua keskustelun Elina Toikka ehdotti, Marianne Boströmin ja Harri Lindforsin kannattamana, päätösehdotuksen hyväksymättä jättämistä.

Ehdotusta perusteltiin seuraavasti:

- voimassa olevaa lupaa ja loppusuunnitelmaa tulee noudattaa,
- porrastasanteiden poislouhiminen vaikuttaa luonnonolosuhteisiin ja
- mikäli uutta myönnettyä lupaa ei oteta käyttöön, porrastasanteiden louhiminen vaikeuttaa nykyisen luvan alueen jälkihoitoa.

Koska ehdotuksesta ei ollut yksimielisyyttä, puheenjohtaja totesi että suoritetaan äänestys. Se toteutettiin viittaamalla.

Pohjaehdotus 2 ääntä (Liesmala ja Sinervä).

Päätösehdotuksen hyväksymättä jättäminen 7 ääntä (Lindfors, Boström, Arvila, Toikka, Hentunen-Vanninen, Heathfield ja Ala-Hiiri).

Päätös: Lautakunta hylkäsi päätösehdotuksen. Merkittiin, että Kati Sinervä jätti eriävän mielipiteen.

Täytäntöönpano: Destia Oy
Maanomistaja
Uudenmaan ELY-keskus/ ympäristö ja luonnonvarat

Ympäristölautakunta 02.02.2023 § 5

Esittelijä: Kaupunkikehitysjohtaja Esko Vuolukka
Valmistelija: Ympäristöpäällikkö Pirjo Siik

Destia Oy on valittanut edellä olevasta Karkkilan ympäristölautakunnan päätöksestä 15.06.2022 § 43, joka koskee Karhusuonkallion vuonna 2016 myönnetyn maa-ainesluvan vähäistä muuttamista. Helsingin hallinto-oikeus pyytää Karkkilan ympäristölautakunnalta lausuntoa valituksen johdosta. Lausunto on annettava 1.3.2023 mennessä.

Ehdotus: Kaupunkikehitysjohtaja Esko Vuolukka
Ympäristölautakunta antaa Helsingin hallinto-oikeudelle seuraavan lausunnon Karhusuonkallion maa-ainesluvan 2016 vähäistä muuttamista koskevassa valitusasiassa:
Ympäristölautakunta on kokouksessaan 15.6.2022 § 43 päättänyt, ettei se suostu Destia Oy:n hakemaan vähäiseen poikkeamiseen lupapäätöksessä 4.2.2016 § 4 hyväksytystä ottamissuunnitelmasta (maa-aineslaki 16 § 2 mom.). Perustelut päätökselle löytyvät itse päätöksestä 15.6.2022 § 43 eikä lautakunnalla ole niihin mitään lisättävää.

Päätös: Hyväksyttiin.

Täytäntöönpano: Helsingin hallinto-oikeus

Ympäristölautakunta 05.12.2023 § 85 248/11.03.03/2022

Esittelijä: Vs. Kaupunkikehitysjohtaja Hallenberg Jani
Valmistelija: Ympäristöpäällikkö Pirjo Siik

Helsingin hallinto-oikeus on 10.11.2023 antanut päätöksensä Destia Oy:n maa-ainesluvan muuttamista koskevaan valitukseen, joka koski Karkkilan ympäristölautakunnan päätöstä 15.06.2022 § 43. Tällä päätöksellä ympäristölautakunta oli hylännyt Destia Oy:n hakemuksen Karhusuonkallion vuonna 2016 myönnetyn maa-ainesluvan vähäisestä muuttamisesta.

Päätöksellään hallinto-oikeus on kumonnut Karkkilan ympäristölautakunnan päätöksen ja palauttanut asian lautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi.

Hallinto-oikeus toteaa, että asiassa on kysymys poikkeamisesta voimassa olevan maa-aineslupapäätöksen mukaisesta lopputilanteesta louhimalla pois ottamisalueen länsireunaan jätettäväksi suunnitellut porrastasanteet. Suunniteltu muutos ei lisää otettavan kalliokiviaineksen kokonaismäärää. Kiinteistölle on myönnetty uusi maa-aines- ja ympäristölupa, jonka perusteella ottamistoimintaa on tarkoitus jatkaa lännen suuntaan siten, että porrastasanteet tullaan tässä yhteydessä joka tapauksessa poistamaan.

Kyseessä on louhosalue, jolla ei ole maisemallisia arvoja tai luonnon merkittäviä kauneusarvoja. Alueella ei esiinny suojeltavia luontotyypppejä tai -lajeja. Ottamisalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella, eikä haetulla muutoksella ole vaikutusta pohjaveden päälle jätettävän suojakerroksen paksuuteen. Alueen länsireunan jälkihoidon toteuttaminen porrastuksella on perustunut luvanhakijan maa-aineslupahakemuksen yhteydessä esittämään, lupapäätöksellä hyväksyttyyn ottamissuunnitelmaan eikä lupaviranomaisen nimenomaiseen määräykseen asiasta.

Ottamissuunnitelman perusteella syyt porrastamiseen luiskaamisen sijaan ovat olleet ainakin osin taloudelliset. Ympäristölautakunnan valituksenalaisesta päätöksestä tai asiakirjoista ei ilmene, mitä vaikutuksia portaiden louhimisesta on arvioitu olevan luonnonolosuhteisiin. Mikäli ottamistoimintaa ei toiminnanharjoittajan suunnitelmista poiketen ja 6.5.2021 myönnetystä uudesta maa-aines- ja ympäristöluvasta huolimatta jostakin syystä enää jatkettaisi lännen suuntaan, olisi ottamisalueen länsireuna portaiden poistamisesta huolimatta maisemoitavissa tarvittaessa luiskaamalla. Kun lisäksi otetaan huomioon lupapäätöksessä 4.2.2016 § 4 jälkihoidon osalta annettu määräys alueen maisemoinnista luontoon ja maisemaan sopivaksi alueen jälkikäyttö muotoilussa huomioon ottaen, poikkeamisen ei voida katsoa myöskään vaikeuttavan alueen jälkihoitoa valituksenalaisessa päätöksessä esitetyllä tavalla.

Helsingin hallinto-oikeus on katsonut, että haettu poikkeaminen lupapäätöksessä hyväksytystä ottamissuunnitelmasta ei merkitse luvan olennaista muuttamista eikä vaikuta asianosaisen asemaan tai luonnonolosuhteisiin, ja sitä on esitetyissä olosuhteissa pidettävä vähäisenä. Poikkeamiseen suostumiselle on siten ollut maa-aineslain 16 §:n 2 momentin mukaiset edellytykset, eikä ympäristölautakunta ole voinut päätöksessään esittämillään perusteilla jättää suostumusta antamatta.

Ehdotus:

Vs. Kaupunkikehitysjohtaja Hallenberg Jani
Ympäristölautakunta päättää hyväksyä Destia Oy:n hakemuksen 4.2.2016 § 4 myönnetyn maa-ainesluvan vähäisestä poikkeamisesta. Samalla lautakunta kuitenkin päättää myös, että korkeimman hallinto-oikeuden 17.10.2023 tekemän päätöksen jälkeen lainvoimaiseksi tullut ympäristölautakunnan 6.5.2021 § 36 Karhusuonkalliolle myöntämä yhteislupa (maa-aines- ja ympäristölupa) korvaa 4.2.2016 § 4 myönnetyn maa-ainesluvan, jonka voimassa olo raukeaa. Alueen kallionlouhintatoiminnassa noudatetaan jatkossa 6.5.2021 § 36 myönnettyä lupaa, joka on voimassa 15 vuotta lupapäätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Perustelut: Poikkeaminen vuoden 2016 luvasta sallisi porrastasanteiden louhimisen, mutta muutoin luvanmukaista louhintakelpoista kiveä ei ole enää jäljellä luvan voimassa olosta huolimatta. Hakija on hakenut alueelle uuden maa-aineslain mukaisen luvan louhinnan jatkamiseksi ja lupa on myönnetty vuonna 2021. Tämän uuden lainvoimaisen luvan mukaan myös

poikkeamista koskevat porrastasanteet tullaan louhimaan pois louhinnan edetessä länteen.

Käsittely: Käydyn keskustelun jälkeen Elina Toikka esitti, että pohjaehdotus hyväksytään, mutta lautakunta esittää omana näkemyksenään seuraavaa: Ympäristölautakunnan esittämällä tavalla rakennettu aita louhosalueen ympärille takaisi ympärivuorokautisen turvallisuuden ottoalueella. Turvallisuuden takaaminen louhosalueella on välttämätöntä, sillä suora ottojyrkäne on korkeimmillaan yli 35 metriä tai enemmän.

Päätös: Ympäristölautakunta hyväksyi pohjaehdotuksen yksimielisesti.

Ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan ympäristölautakunnan esittämällä tavalla rakennettu aita louhosalueen ympärille takaisi ympärivuorokautisen turvallisuuden ottoalueella. Turvallisuuden takaaminen louhosalueella on välttämätöntä, sillä suora ottojyrkäne on korkeimmillaan yli 35 metriä tai enemmän.

Merkittiin, että tämän pykälän jälkeen pidettiin tauko klo 19.30-19.37.

Täytäntöönpano: Destia Oy
Uudenmaan ELY-keskus/ ympäristö ja luonnonvarat